

Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych

Ocena jakości współpracy Urzędu Miasta i Gminy w Skale z organizacjami pozarządowymi

Podsumowanie wyników badania

**Opracowanie:
Marta Marzec**

Kraków 2019

Spis treści

Wstęp	3
Charakterystyka organizacji pozarządowych, które wzięły udział w badaniu.....	4
Współpraca przy tworzeniu polityk publicznych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Komunikacja oraz wzajemne informowanie się o planach, zamierzeniach i kierunkach działań	6
Konsultowanie strategii i programów realizacji polityk publicznych oraz najważniejszych dokumentów i aktów prawnych.....	10
Współpraca przy realizacji polityk publicznych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Współpraca finansowa	12
Współpraca pozafinansowa	14
Tworzenie infrastruktury współpracy czyli warunków do aktywności społecznej.....	15
Ogólna ocena współpracy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rekomendacje:.....	19

Wstęp

Raport stanowi podsumowanie wyników badania jakości współpracy Urzędu Miasta i Gminy w Skale z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy. Badanie zostało zrealizowane w ramach programu MOWES¹ przez Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Skale. Celem badania było poznanie opinii organizacji na temat obecnego stanu współpracy oraz zidentyfikowanie tych obszarów współpracy, które działają dobrze oraz tych, które wymagają usprawnienia. Badanie zostało zrealizowane w dwóch etapach. W pierwszym etapie przeprowadzono ankietę wśród organizacji pozarządowych działających na terenie gminy. W drugim etapie odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz z przedstawicielami samorządu, w trakcie których dyskutowano kwestie związane ze współpracą.

Z danych Urzędu wynika, że w gminie Skala działa 35 organizacji, z czego około 20 w sposób powtarzalny współpracuje z Urzędem. W badaniu ankietowym wzięło udział 11 organizacji pozarządowych, co stanowi ponad 50% organizacji regularnie współpracujących z Urzędem. Ankieta była przeprowadzona w marcu 2019r.

Spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych odbyło się 25 marca 2019r., a spotkanie z pracownikami Urzędu oraz jego jednostek odbyło się 1 kwietnia 2019r. W spotkaniach wzięło udział łącznie 27 osób: 15 przedstawicieli organizacji oraz 12 przedstawicieli samorządu. Spotkanie prowadziła animatorka z Fundacji Biuro Inicjatyw Społecznych.

Koncepcja badania została oparta na modelu współpracy organizacji pozarządowych z jednostkami samorządu terytorialnego opracowanego w ramach projektu „Model współpracy. Wypracowanie i upowszechnianie standardów współpracy między organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną.”²

Model współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi obejmuje trzy płaszczyzny:

- 1) współpracę przy tworzeniu polityk publicznych,
- 2) współpracę przy realizacji polityk publicznych,
- 3) infrastrukturę współpracy czyli tworzenie warunków do społecznej aktywności.

Zarówno w ankiecie jak i w trakcie spotkania uczestnicy badania oceniali jakość współpracy w trzech powyższych płaszczyznach. Wyniki badania zostaną przedstawione również w podziale zgodnym z przyjętym modelem.

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie głównych postulatów i wniosków płynących ze zrealizowanych badań. Prezentowany w poniższym raporcie obraz współpracy organizacji pozarządowych z Urzędem Miasta i Gminy w Skale jest odzwierciedleniem głosu i doświadczeń organizacji, które wzięły udział w badaniu, a nie wszystkich organizacji współpracujących z samorządem w gminie.

---

¹ MOWES- Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

² Projekt zrealizowany przez Departament Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej we współpracy ze Związkiem Miast Polskich, Instytutem Spraw Społecznych, Collegium Civitas, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich.

Charakterystyka organizacji pozarządowych, które wzięły udział w badaniu

Wśród 11 organizacji pozarządowych, które wypełniły ankietę najwięcej było organizacji działających w obszarze sportu, edukacji oraz kultury i sztuki. Pełne zestawienie uczestników ankiety w podziale na obszary działalności przedstawia poniższy wykres.

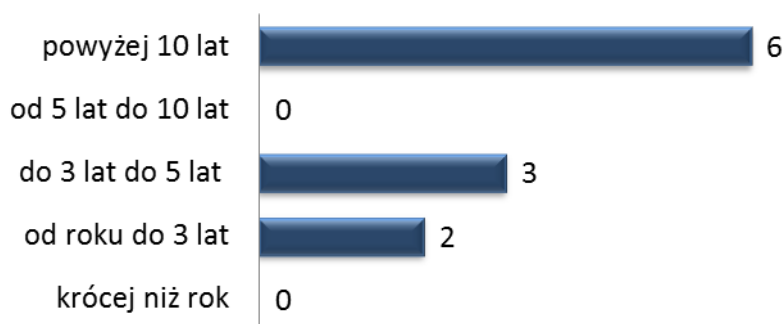
Wykres 1. Prosimy wskazać trzy główne obszary w jakich działa Pani/Pana organizacja. [N³=11].

Pytanie wielokrotnego wyboru.

Większość organizacji uczestniczących w ankiecie (62%) to organizacje z długim stażem, działające w gminie Skąta od ponad 10 lat. 45% organizacji wskazało, że kontaktuje się z Urzędem często lub bardzo często. Pozostałe organizacje kontaktują się z Urzędem rzadko luba bardzo rzadko.

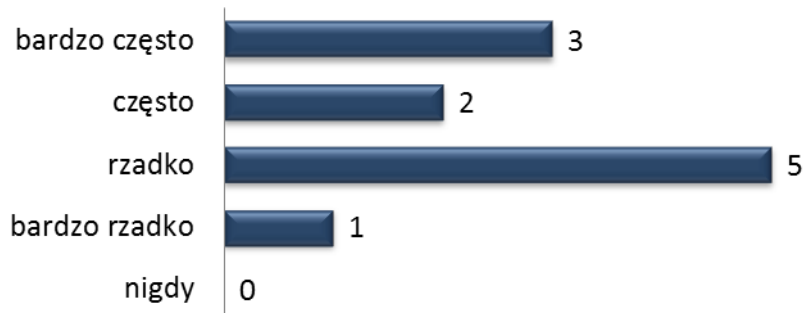
Wykres 2. Jak długo działa Pani/Pana organizacja?[N=11]

³ Jako N na wykresach i w tabelach przedstawiono liczbę organizacji, które w ankiecie odpowiedziały na analizowane pytanie.

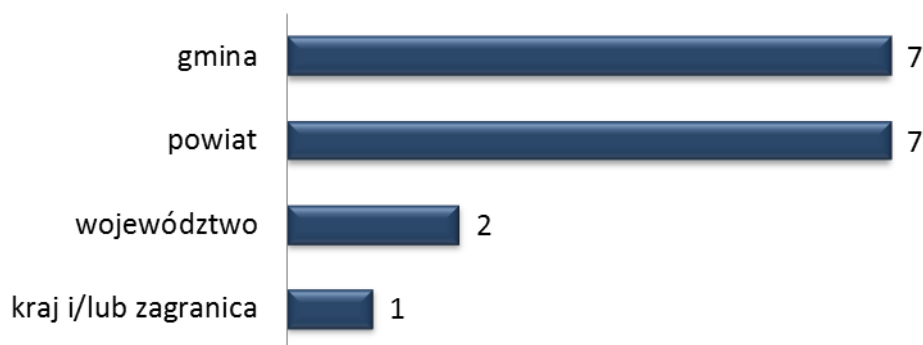
Wykres 3. Jak często w tym czasie mieli Państwo kontakt z Urzędem?[N=11]

Zasięg działalności ankietowanych organizacji jest w większości lokalny- większość działa głównie na terenie gminy i powiatu.

Wykres 4. Jaki jest zasięg działania Pani/Pana organizacji? [N=11]

Pytanie wielokrotnego wyboru, możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi.

Ponad połowa organizacji biorących udział w ankiecie posiada doświadczenie we współpracy finansowej z Urzędem, a 45% we współpracy pozafinansowej.

W spotkaniu z przedstawicielami organizacji wzięli udział lokalni aktywiści - przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń, organizacji i grup nieformalnych w tym także radni, systematycznie współpracujący z Urzędem Miasta i Gminy w Skale. W spotkaniu z przedstawicielami Urzędu oraz jego jednostek wzięli udział: Skarbnik Gminy, przedstawiciele Urzędu odpowiadający za współpracę, przedstawiciele jednostek pomocniczych i podległych (Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Administracji Szkół Gminy Skala, Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Hali Widowiskowo-Sportowej, Biura Strategii, Rozwoju i Promocji Gminy Skala) oraz Przewodniczący Rady Gminy.

Współpraca przy tworzeniu polityk publicznych

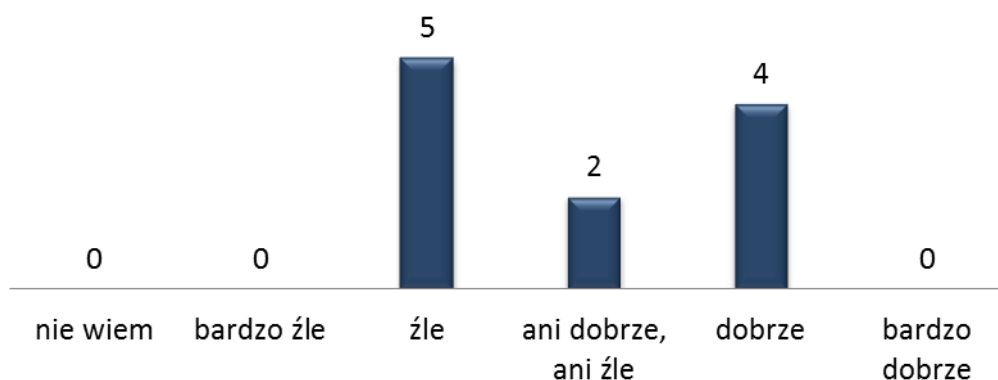
Współpraca przy tworzeniu polityk publicznych oznacza włączanie organizacji pozarządowych oraz mieszkańców w procesy tworzenia planów, programów i strategii zaspokajania potrzeb obywateli i rozwiązywania problemów społecznych. Aby taka współpraca przebiegała sprawnie muszą istnieć w samorządzie określone rozwiązania systemowe takie jak ciała konsultacyjne, zespoły doradcze, systemy prowadzenia konsultacji, które umożliwiają organizacjom realne włączanie się w tworzenie polityk publicznych. Kluczowa jest także wymiana informacji oraz sprawna komunikacja. Celem pierwszej części badania było sprawdzenie w jakim stopniu organizacje pozarządowe uczestniczą w procesie tworzenia polityk publicznych przez samorząd, czyli określenie:

1. Czy i w jakim stopniu organizacje i Urząd Gminy wzajemnie informują się o planach, zamierzeniach i kierunkach działań? Jak wygląda komunikacja między Urzędem Gminy a organizacjami pozarządowymi i jak jest przez organizacje oceniana?
2. Czy organizacje są zapraszane i uczestniczą w konsultowaniu strategii i programów realizacji polityk publicznych oraz najważniejszych dokumentów i aktów prawnych? Co organizacje sądzą o sposobie przeprowadzania konsultacji?

Komunikacja oraz wzajemne informowanie się o planach, zamierzeniach i kierunkach działań

W opinii organizacji biorących udział w badaniu komunikacja oraz przepływ informacji między Urzędem a organizacjami nie funkcjonują zbyt dobrze i wymagają usprawnienia. W ankiecie 45% ankietowanych organizacji negatywnie oceniło sposób w jaki Urząd informuje organizacje o swoich planach i działaniach – odpowiedzi negatywne dominowały nad pozytywnymi. Ponad 70% ankietowanych organizacji wskazało, że nie otrzymywało w ciągu ostatnich 2 lat informacji od Urzędu dotyczących NGO.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia sposób w jaki Urząd informuje organizacje o swoich planach i działaniach? [N=11]

Organizacje uczestniczące w spotkaniu również wskazywały, że brakuje im informacji, a sposób w jaki Urząd informuje o sprawach dotyczących NGO mógłby być lepszy. Obecnie informacje dotyczące NGO publikowane są głównie w aktualnościach na stronie internetowej Urzędu. Wymaga to od organizacji stałego śledzenia strony, a także ogranicza dostęp do informacji osobom, które nie mają Internetu. Na stronie Urzędu nie ma osobnej zakładki dla organizacji pozarządowych, co utrudnia odnalezienie potrzebnych informacji. Organizacje kontaktują się z Urzędem drogą mailową, telefonicznie i osobiście. Przedstawiciele organizacji doceniali fakt, że w Urzędzie istnieje możliwość załatwienia spraw urzędowych drogą mailową. Urząd również wysyła do organizacji e-maile z informacjami, jednak baza mailingowa jest nieaktualna i wiadomości nie docierają do wszystkich organizacji. Poza tym, otrzymywane informacje są, w ocenie uczestników badania, niewystarczające i zbyt rzadkie.

Urząd także co jakiś czas zbiera informacje od organizacji o planowanych przez nie wydarzeniach i działaniach. W tym celu wysyłane są zapytania drogą mailową. Jednak- jak zgłaszali uczestnicy spotkań- nie wszystkie organizacje otrzymują takie maile. Zbierane przez Urząd informacje są zamieszczane w kalendarzu wydarzeń gminy. Zdaniem organizacji powinien on być lepiej dostępny, a informacje w nim zamieszczane częściej aktualizowane.

Z danych uzyskanych od organizacji wynika, że w gminie funkcjonuje system informowania, jednak wymaga on usprawnienia. Organizacje chciałyby mieć lepszy dostęp do informacji o konkursach i zewnętrznych programach grantowych oraz wydarzeniach odbywających się w gminie i zasobach gminnych, z których można korzystać. Interesujące są też dla nich możliwości współpracy z innymi NGO. Sugerowano, że w Urzędzie potrzebna jest osoba, która zajmowałaby się zbieraniem i rozpowszechnianiem tego typu informacji. Organizacje uczestniczące w spotkaniach miały świadomość, że Urząd posiada ograniczone zasoby zarówno osobowe jak i finansowe i w związku proponowały różne pomysły usprawnienia systemu informowania z udziałem organizacji. Proponowano na przykład, aby stworzyć sieć informacyjną opartą na kontaktach bezpośrednich („łańcuch ludzi” złożony z lokalnych liderów, radnych, aktywistów) oraz wykorzystać różnego typu spotkania odbywające się w gminie do rozpowszechniania informacji. Proponowano także, aby informacje dotyczące organizacji pojawiały się w lokalnej gazecie. Obecnie gazeta lokalna ukazuje się raz na 3 miesiące i w większości informuje o sprawach i wydarzeniach, które się już odbyły a nie tych, które mają się wydarzyć. Zdaniem organizacji warto to zmienić i wykorzystywać gazetę do informowania również o przyszłych wydarzeniach. W trakcie spotkań padł również pomysł, aby w komunikacji z mieszkańcami, w bardziej funkcjonalny sposób, wykorzystać tablice sołeckie.

Zdaniem przedstawicieli organizacji poprawa dostępu do informacji jest kluczową kwestią w rozwoju dalszej współpracy z Urzędem. Usprawnienie systemu informowania mogłoby realnie się przyczynić do zwiększenia liczby inicjatyw społecznych podejmowanych w gminie oraz do powstawania nowych organizacji społecznych.

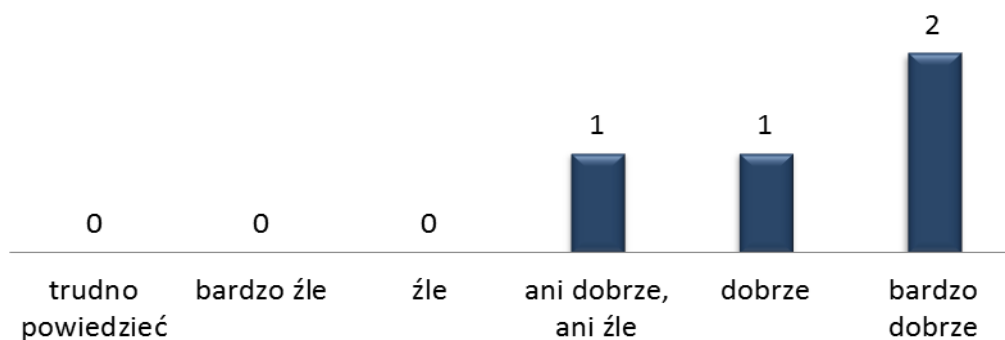
Pracownicy Urzędu, również widzą potrzebę usprawnienia istniejącego systemu informowania. Wskazywano, że w Urzędzie planowane są działania mające na celu poprawę komunikacji z organizacjami: na stronie gminy ma powstać zakładka, w której będą zamieszczane informacje dotyczące organizacji, będzie wysyłany newsletter, zaktualizowana ma zostać baza mailingowa. Poszukiwane są także rozwiązania, które pozwolą poprawić dostęp do informacji o zewnętrznych konkursach/programach grantowych dla organizacji. Pracownicy Urzędu wskazywali, że liczba

konkursów dla organizacji w różnych obszarach jest obecnie bardzo duża i trudno je wszystkie monitorować. Sugerowano, aby organizacje zgłaszały do Urzędu swoje zapotrzebowanie na konkursy/programy w konkretnych obszarach, co pozwoliłoby pracownikom Urzędu zawęzić pole poszukiwań. Pracownicy Urzędu informowali również, że w ciągu roku na bieżąco organizacje mogą wysyłać informacje o swoich wydarzeniach do Kroniki Skalskiej.

To w jaki sposób przebiega komunikacja między Urzędem a organizacjami w dużej mierze zależy od osób, które w Urzędzie odpowiadają za współpracę z NGO. W Urzędzie Miasta i Gminy w Skale nie istnieje osobne stanowisko koordynatora do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ponad 60% ankietowanych organizacji nie wie kto w Urzędzie odpowiada za współpracę z NGO. Osoby, które znają tę osobę pozytywnie oceniają jej działalność.

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia działalność osoby bezpośrednio odpowiedzialnej za współpracę z NGO? [N=4]

Organizacje uczestniczące w spotkaniu wyraziły potrzebę utworzenia osobnego stanowiska koordynatora do spraw współpracy z NGO. Zdaniem organizacji, takie stanowisko w znaczący sposób usprawni nie tylko przepływ informacji, ale ogólnie współpracę z Urzędem. Opinie pracowników Urzędu w tej kwestii były podzielone – część popierała pomysł, wskazując, że rzeczywiście takie stanowisko jest potrzebne a część była przeciwna zaznaczając, że istniejące wsparcie jest wystarczające.

Na przebieg współpracy znaczący wpływ ma także to, w jaki sposób partnerzy współpracy postrzegają siebie nawzajem- dlatego jednym z celów badania było sprawdzenie jaka jest opinia organizacji na temat podejścia do współpracy zarówno pracowników Urzędu jak i samych organizacji. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że organizacje w większości pozytywnie oceniają podejście do współpracy zarówno pracowników Urzędu jak i lokalnych organizacji. Jednak należy zwrócić uwagę, że stosunkowo duża część ankietowanych organizacji miała negatywną opinię na ten temat (odpowiedzi „raczej nie”). Szczegółowe wyniki ankiety dotyczące tej kwestii przedstawiono na wykresach 7-8.

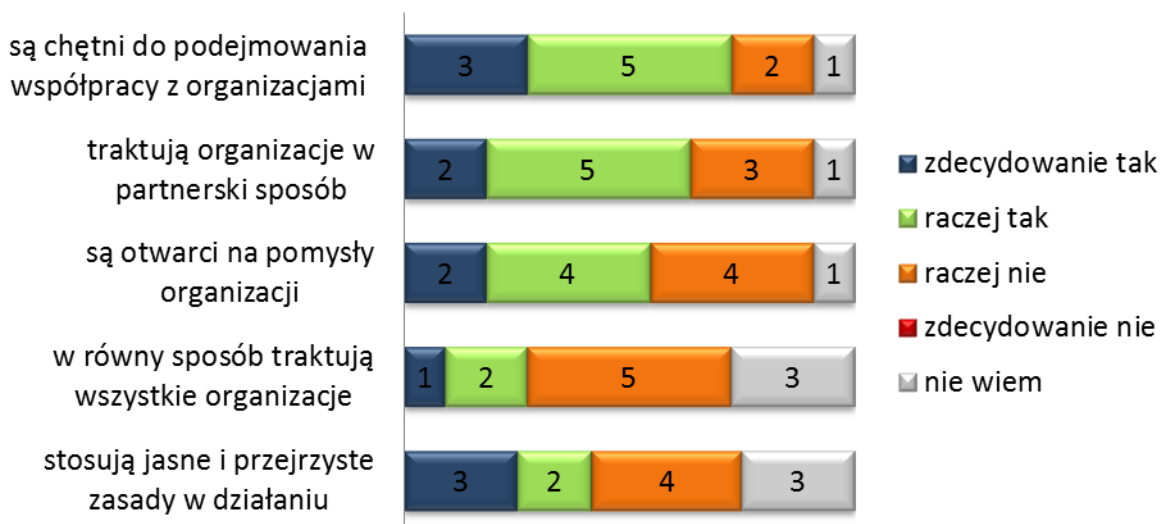
Zdaniem większości ankietowanych organizacji pracownicy Urzędu są chętni do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz traktują organizacje w partnerski sposób. Natomiast jeśli chodzi o równe traktowanie wszystkich organizacji – tutaj pojawiło się najmniej odpowiedzi pozytywnych a najwięcej odpowiedzi negatywnych „raczej nie”, co wskazuje, że ta kwestia jest dla wielu organizacji problematyczna.

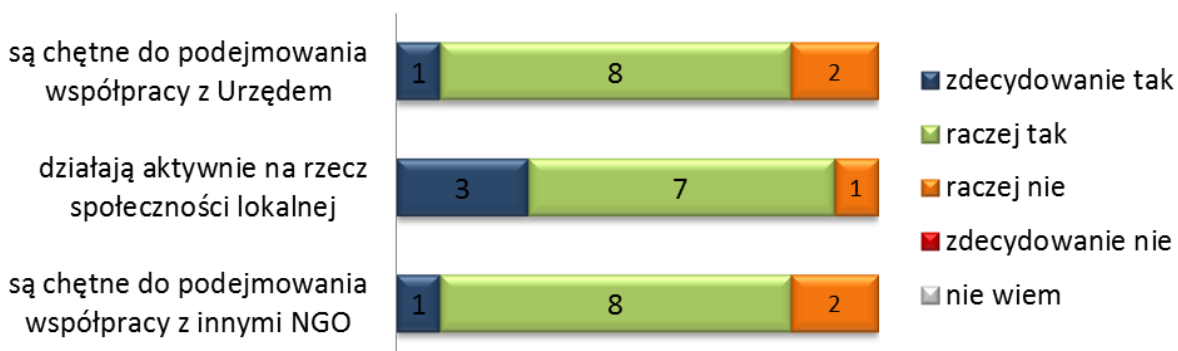
Również w przypadku oceny otwartości Urzędników na pomysły organizacji oraz stosowania jasnych i przejrzystych zasad w działaniu, pojawiło się stosunkowo dużo ocen negatywnych, jednak oceny pozytywne dominowały nad negatywnymi.

Wykres 7. Jak ocenia Pani/Pan podejście pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Skale do współpracy z organizacjami pozarządowymi. Czy Pani/Pana zdaniem pracownicy Urzędu.. [N=11]

W opinii większości ankietowanych organizacji lokalne NGO są „raczej chętne” do podejmowania współpracy z Urzędem i z innymi organizacjami. Niewielki odsetek organizacji negatywnie ocenił ten aspekt podejścia do współpracy.

Wykres 8. Patrząc ogólnie na środowisko organizacji pozarządowych w gminie proszę wskazać czy Pani/Pana zdaniem lokalne organizacje.. [N=11]

Ankietowane organizacje najlepiej oceniły podejście do współpracy swojej własnej organizacji. Wszystkie wskazały, że ich organizacja jest chętna do podejmowania współpracy z innymi NGO, działa aktywnie na rzecz społeczności lokalnej oraz traktuje instytucje/organizacje/grupy w partnerski sposób. Jedna organizacja zaznaczyła, że raczej nie jest chętna do podejmowania współpracy z Urzędem. Pozostałe organizacje pozytywnie określiły swoje podejście do tej kwestii.

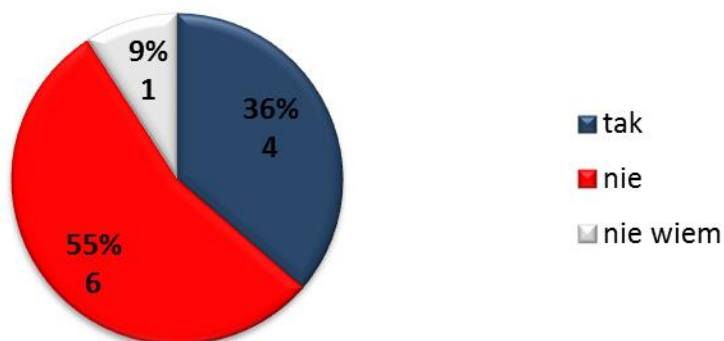
Wykres 9. Jak ocenia Pani/Pan podejście swojej organizacji do współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Skale i innymi organizacjami. Czy Pani/Pana organizacja... [N=11]

Konsultowanie strategii i programów realizacji polityk publicznych oraz najważniejszych dokumentów i aktów prawnych

Jak wynika z informacji uzyskanych w trakcie badania, konsultacje społeczne w gminie Skala prowadzone były w ostatnich latach głównie w formie pisemnej. Uczestnicy spotkań wskazywali, że spotkania konsultacyjne były organizowane, jednak rzadko. Ich zdaniem spotkań konsultacyjnych powinno być więcej.

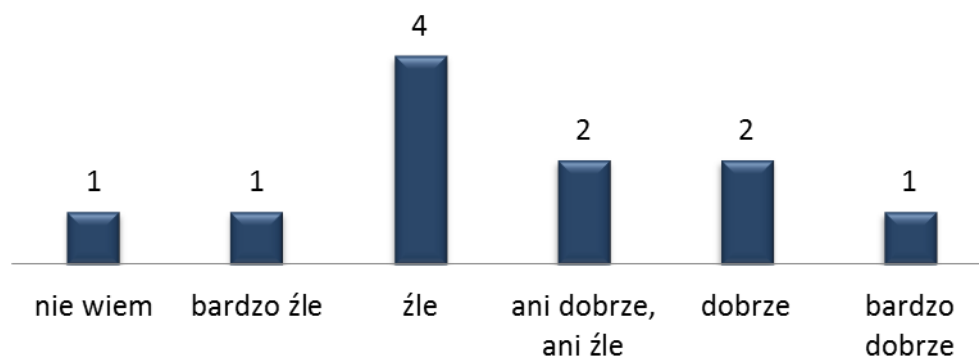
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 2 lat Pani/Pana organizacja brała udział w organizowanych przez Urząd konsultacjach programów, strategii np. Rocznego Programu Współpracy itp? [N=11]

Z ankiety wynika, że w konsultacjach strategii i programów organizowanych przez Urząd Miasta i Gminy w Skale uczestniczyło w ciągu ostatnich 2 lat 36% ankietowanych organizacji. Jest to stosunkowo niski wynik, który może sugerować, że sposób przeprowadzania konsultacji wymaga usprawnienia. Tylko 27% respondentów pozytywnie oceniło sposób w jaki Urząd organizuje konsultacje społeczne. W ankiecie dominowały więc oceny negatywne. W oparciu o zgromadzone dane trudno jednak wnioskować o przyczynach zarówno tak niskiej frekwencji jak i niskiej oceny. Wnioskowanie uniemożliwia z jednej strony niewielka próba badawcza a z drugiej brak wystarczających danych na ten temat.

Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia sposób w jaki Urząd Miasta i Gminy w Skale organizuje konsultacje społeczne programów, strategii oraz ważniejszych dokumentów? [N=11]

Skuteczność konsultacji została nieco lepiej oceniona w ankiecie niż sposób ich przeprowadzania, jednak również w tym przypadku opinie ankietowanych organizacji były bardzo zróżnicowane. Pojawiło się tyle samo ocen negatywnych co pozytywnych. Rozkład ocen był dość równomierny.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia sposób w jaki Urząd Miasta i Gminy w Skale uwzględnia opinie organizacji zgłaszane na konsultacjach społecznych? [N=11]

Współpraca przy realizacji polityk publicznych

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji polityk publicznych odbywa się w formie współpracy finansowej oraz współpracy pozafinansowej. Dane dotyczące obu form współpracy zostaną przedstawione w osobnych podrozdziałach.

Współpraca finansowa

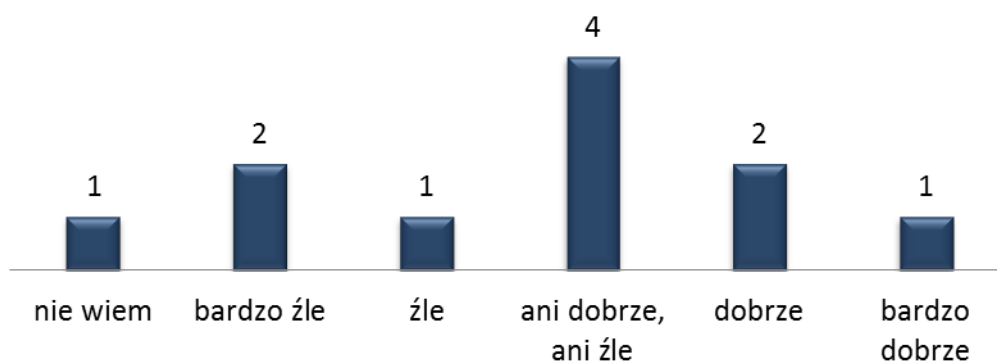
Współpraca finansowa polega na zleceniu przez Urząd realizacji zadań publicznych organizacjom w ramach otwartych konkursów ofert lub w trybie art. 19a.

Z danych Urzędu wynika, że na współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi Urząd Miasta i Gminy w Skale przeznaczają rocznie średnio 100 tyś. zł. Współpraca finansowa odbywa się jedynie w trybie otwartych konkursów ofert. W gminie obecnie nie funkcjonują tzw. „małe granty” czyli współpraca finansowa w trybie 19a. W latach 2016-2018 podpisano z organizacjami w sumie 21 umów na realizację zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert, co daje średnio 7 umów rocznie. Współpraca finansowa jest realizowana w 3 obszarach: (1) upowszechnianie turystyki, (2) kultura fizyczna i sport, (3) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Z spośród 11 organizacji uczestniczących w ankiecie, 6 startowało w ciągu ostatnich 2 lat w otwartych konkursach ofert oraz otrzymało dotację z Urzędu na realizację projektu.

Opinie ankietowanych organizacji na temat sposobu w jaki Urząd przeprowadza otwarte konkursy ofert są podzielone. Tyle samo organizacji pozytywnie ocenia działania Urzędu w tym zakresie co negatywnie. Dominowały oceny pośrednie.

Wykres 14. Jak Pani/Pan ocenia sposób w jaki Urząd Miasta i Gminy w Skale przeprowadza otwarte konkursy ofert? [N=11]

Organizacje uczestniczące w badaniu zwróciły uwagę na kilka kwestii, które są dla nich problematyczne we współpracy finansowej z Urzędem:

- 1) obowiązek wniesienia 15% wkładu własnego finansowego w projekty realizowane w trybie otwartych konkursów ofert. Wymóg ten stanowi duże utrudnienie dla wielu organizacji. Należy zauważyć, że jest to coraz rzadsza praktyka w skali kraju i nie wynika ona z ogólnych regulacji prawnych. Samorząd narzucając obowiązek wniesienia wkładu finansowego chce stymulować

lokalne organizacje do wykazywania większej inicjatywy w zakresie pozyskiwania dodatkowych funduszy, jednak zdaniem organizacji jest to czynnik bardzo hamujący lokalne inicjatywy społeczne. Większość organizacji działa w oparciu o siły społeczne, a składki członkowskie nie wystarczają, żeby zadość uczynić wymogom.

- 2) obowiązek dostarczania dodatkowej dokumentacji (np.: sprawozdań finansowych) przy składaniu wniosków w otwartych konkursach ofert. Zdaniem organizacji liczba wymaganych dokumentów jest zbyt duża, a aktualne regulacje nie narzucają na samorząd takiego obowiązku.
- 3) harmonogram konkursów, który nie jest dostosowany do funkcjonowania organizacji – szczególnie do trybu pracy klubów sportowych, które rozpoczynają działalność w styczniu a finansowanie mogą otrzymać dopiero pod koniec pierwszej połowy roku. Postulowano, aby konkursy ofert były ogłaszane wcześniej, tak aby organizacje mogły podtrzymać ciągłość działań.
- 4) wysokość środków jaką przeznacza Urząd na współpracę z organizacjami, jest w opinii organizacji zbyt mała w stosunku do istniejącego zapotrzebowania.

W trakcie spotkania z organizacjami zgłoszono również pomysł, aby dodatkowo wesprzeć małe lub młode organizacje działające w gminie, aby mogły podejmować współpracę finansową z Urzędem. Zaproponowano, aby w budżecie gminy wydzielono specjalną pulę środków na współpracę z małymi organizacjami, w oparciu o uproszczone procedury.

Wskazywano również, że potrzebna jest dyskusja nad kryteriami podziału środków. Zdaniem pracowników samorządu usprawnienia wymaga także sposób funkcjonowania komisji konkursowych. Niezbędne jest przygotowanie członków komisji do pracy tak, aby lepiej orientowali się w specyfice działań organizacji w danych obszarach. Sugerowano także, aby wspólnie z organizacjami doprecyzować kryteria oceny wniosków: określić co konkretnie powinno być brane pod uwagę przy ocenie projektów w danym obszarze. Do rozważenia jest również wprowadzenie możliwości zaprezentowania wniosku przed komisją. Pracownicy Urzędu wskazywali, że lepsze zrozumienie zasad przyznawania dotacji, mogłoby zwiększyć liczbę wniosków składanych przez organizacje. Zarówno przedstawiciele organizacji jak i Urzędu zgodzili się co do tego, że warto organizować spotkania, aby wspólnie przedyskutować powyższe kwestie.

Uczestnicy badania zastanawiali się także nad tym w jakich obszarach tematycznych współpraca w zakresie realizacji polityk publicznych mogłaby się lepiej rozwijać. Wśród propozycji zgłoszonych przez uczestników badania pojawiły się następujące tematy:

- 1) działania skierowane do dzieci i młodzieży,
- 2) działania wspierające lokalne szkoły w pozyskiwaniu środków na dodatkową działalność, organizacji zajęć pozalekcyjnych itp.
- 3) wsparcie rozwoju wolontariatu w gminie – organizacja działań angażujących mieszkańców w inicjatywy i prace na rzecz społeczności lokalnej,
- 4) działania wspierające rozwój lokalny a w szczególności rozwój agroturystyki a także promocja produktów regionalnych,
- 5) wsparcie działań dla seniorów.

W części ankiety dotyczącej współpracy finansowej zapytano organizacje również o opinię na temat sposobu, w jaki Urząd pomaga organizacjom w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania. Ocena w tym przypadku była również zróżnicowana - tyle samo organizacji oceniło działania Urzędu pozytywnie co negatywnie.

Wykres 14. Jak Pani/Pan ocenia sposób w jaki Urząd pomaga organizacjom w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania? [N=11]

Organizacje uczestniczące w spotkaniach wskazywały również, że istnieje potrzeba większego wsparcia organizacji przez Urząd w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Pomocna będzie poprawa dostępu do informacji o istniejących możliwościach zewnętrznego finansowania oraz utworzenie Funduszu Wkładów Własnych lub Funduszu Pożyczkowego. Z uzyskanych informacji wynika, że w Urzędzie istnieją plany wprowadzenia powyższych rozwiązań. W budżecie gminy zostały już zabezpieczone środki na ten cel, obecnie opracowywany jest regulamin korzystania z nich.

Współpraca pozafinansowa

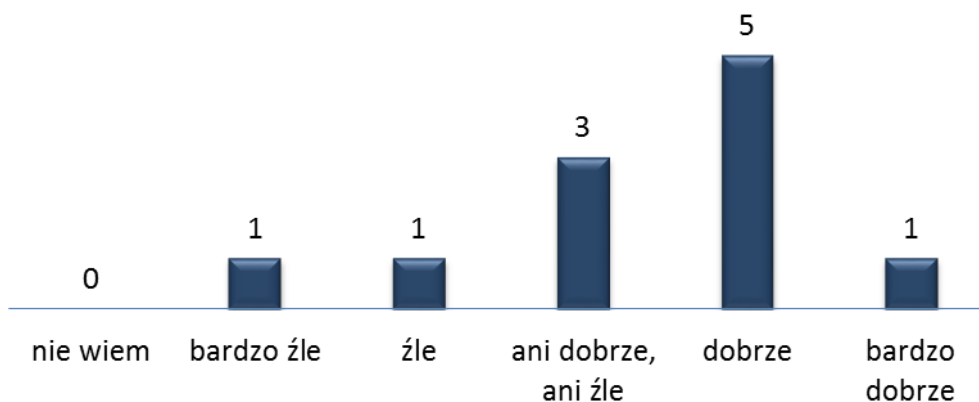
Samorządy wspierają organizacje w realizacji zadań publicznych nie tylko w formie finansowej, ale także w różnych formach pozafinansowych np. poprzez użyczenie lokali, udzielanie patronatu, lub działania szkoleniowo-edukacyjne.

Z ankiety wynika, że 45% organizacji korzysta z pozafinansowego wsparcia Urzędu. W ankiecie współpraca pozafinansowa została oceniona dobrze, natomiast opinie organizacji uczestniczących w spotkaniach były podzielone. Część uczestników spotkania wskazywała, że korzysta z zasobów gminy – budynków, lokali oraz sprzętu oraz otrzymuje od pracowników Urzędu wsparcie w pisaniu wniosków czy promocji działań. Z kolei pozostała część twierdziła, że w obszarze współpracy pozafinansowej niewiele się działo w ostatnich latach a organizacje nie otrzymywały pomocy w tym zakresie.

Pracownicy Urzędu i jego jednostek organizacyjnych/ podległych podkreślali, że współpracują z lokalnymi organizacjami w niefinansowy sposób, głównie wspierając organizacje w realizacji różnego typu wydarzeń, dostarczając zasobów zarówno osobowych jak i sprzętowych. Biuro Strategii, Rozwoju i Promocji Gminy Skąta pomaga także w promocji działań.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia sposób w jaki Urząd udziela wsparcia niefinansowego organizacjom pozarządowym (np. organizuje szkolenia, udostępnia sprzęt i lokale, prowadzi bezpłatne doradztwo dla organizacji z zakresu księgowości, prawa)? [N=11]

Uczestnicy spotkań zgłosili następujące propozycje usprawnień w obszarze współpracy pozafinansowej:

1. zwiększenie wsparcia Urzędu w zakresie pisania wniosków oraz pozyskiwania funduszy zewnętrznych,
2. utworzenie mapy/bazy zasobów, z których organizacje mogą korzystać, zawierającej zarówno spis lokali/sprzętów Urzędu oraz jego jednostek, jak i również zasoby organizacji, dostępne dla innych.

Tworzenie infrastruktury współpracy czyli warunków do aktywności społecznej

Ostatni, trzeci obszar modelu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi dotyczy budowania infrastruktury współpracy czyli tworzenia warunków do społecznej aktywności. Jest to bardzo ważny element współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, gdyż to właśnie poprzez działania podejmowane w tym obszarze możliwe jest zwiększenie zaangażowania mieszkańców i organizacji w działania prowadzone w dwóch pozostałych obszarach. Im lepsza infrastruktura współpracy tym sprawniej przebiega zarówno tworzenie polityk publicznych jak i realizacja zadań publicznych samorządu we współpracy z organizacjami.

Na infrastrukturę współpracy składają się między innymi różnego typu działania samorządu mające na celu wsparcie rozwoju organizacji oraz integrację środowiska pozarządowego.

Celem tej części badania było sprawdzenie jakie jest zapotrzebowanie organizacji na tego typu działania Urzędu. Chcieliśmy się także dowiedzieć jak organizacje oceniają dotychczasowe działania samorządu w tym zakresie oraz jaka jest opinia organizacji na temat kilku nowych propozycji rozwoju infrastruktury współpracy.

Z uzyskanych danych wynika, że wśród organizacji istnieje duże zapotrzebowanie na działania Urzędu zarówno wspierające integrację organizacji i mieszkańców jak i rozwój organizacji. Dla pracowników Urzędu istotne jest także, aby stymulować szeroko rozumianą aktywność społeczną w gminie.

Zarówno ze strony Urzędu jak i organizacji padały różne propozycje działań mających na celu realizację powyższych celów. Pomysły te zostały zebrane tabeli poniżej:

Organizacja gier wiejskich jako forma zwiększania integracji mieszkańców.

Organizacja świąt poszczególnych miejscowości/sołectw, aby umożliwić mieszkańcom integrację ale też promować lokalne produkty, inicjatywy a także stwarzać przestrzeń do spotkania się ludzi i organizacji z różnych sołectw.

Organizacja imprez cyklicznych- atrakcyjnych w formie dla różnych grup wiekowych, umożliwiających międzypokoleniową integrację, spotkanie się ludzi z różnych środowisk, sieciowanie i rozwijanie życia społecznego w gminie. Postulat, aby samorząd wspólnie z NGO udoskonalił formułę imprez – tak aby były w stanie przyciągnąć młodzież i dzieci oraz dodatkowo, aby pełniły funkcję integracyjną, budowały tożsamość społeczności.

Wprowadzenie inicjatywy lokalnej w celu zwiększenia poziomu zaangażowania społecznego w gminie. Urząd planuje wkrótce wprowadzić tę formę współpracy z mieszkańcami i NGO. Będą zarezerwowane środki w budżecie, a mieszkańcy będą mogli zgłaszać swoje pomysły na bieżąco przez cały rok. Jest to forma współpracy, w której nie ma przepływu finansowego tylko towarowo-usługowy. Mieszkańcy deklarują swój wkład a gmina bezpośrednio finansuje realizację zadania lub w inny sposób ustalony z mieszkańcami, pomaga w jego realizacji.

Stworzenie mapy zasobów oraz usług dostępnych w gminie dla organizacji, zarówno ze strony Urzędu i jego jednostek, jak i organizacji. Pomysł zgłoszony przez organizację, mający na celu wzmocnienie istniejącej infrastruktury współpracy; umożliwienie lepszego wykorzystania zasobów gminnych oraz zasobów organizacji.

Tworzenie miejsc spotkań w sołectwach- uczestnicy spotkań wskazywali, że we wsiach mieszkańcy nie mają gdzie się spotykać. Mimo, że w sołectwach istnieją budynki gminne (remizy, szkoły), które mogą służyć jako miejsca spotkań, istnieje potrzeba lepszego ich wykorzystania w tym celu.

Utworzenie w Skale miejsca spotkań dla mieszkańców gminy, przedstawicieli organizacji z przeznaczeniem na różnego typu działania integracyjne, wymianę usług, promocję i produktów lokalnych.

Premiowanie aktywności i zaradności NGO poprzez rozwiązania systemowe np. różnego typu konkursy dla organizacji, dodatkowe punkty przyznawane w otwartych konkursach ofert itp.

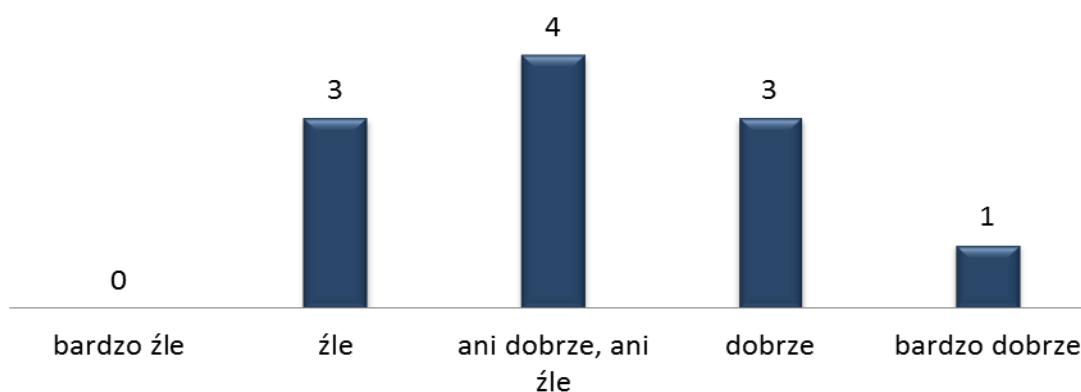
Ogólna ocena współpracy

Opinie organizacji pozarządowych uczestniczących w badaniu na temat stanu współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Skale są podzielone i często pozostają w kontrze wobec perspektywy współpracy prezentowanej przez pracowników Urzędu i jego jednostek organizacyjnych. Tym co łączy wszystkich uczestników badania jest chęć usprawnienia obecnego stanu współpracy i dalszego jej rozwoju. Z opinii uczestników badania wynika, że lokalne organizacje dynamicznie się rozwijają, a w gminie dużo się dzieje dzięki NGO.

Dla organizacji istotna jest poprawa dostępu do informacji oraz usunięcie istniejących barier we współpracy finansowej. Dla pracowników samorządu ważna jest kwestia stymulowania rozwoju lokalnych NGO – wzmocnienia ich samodzielności, zaradności oraz przejmowania przez organizacje inicjatywy w działaniach społecznych. Wskazywano także na potrzebę podnoszenia jakości działań organizacji oraz ogólnie na potrzebę zwiększenia zaangażowania mieszkańców w działania społeczne.

Ogólna ocena współpracy wyrażona w ankiecie dość dobrze ilustruje ogólny stosunek do współpracy badanych organizacji- dominują oceny umiarkowane „ani dobrze ani źle”, natomiast oceny pozytywne i negatywne równoważą się z minimalną przewagą ocen pozytywnych.

Wykres 13. Jak ogólnie ocenia Pani/Pan współpracę Pani/Pana organizacji z Urzędem Miasta i Gminy w Skale na przestrzeni ostatnich 2 lat? [N=11]

W ostatniej części ankiety organizacje zostały poproszone o wskazanie tego, co dobrze działa we współpracy z Urzędem, oraz tego co stanowi problem lub barierę we współpracy i należy to zmienić, aby współpraca przebiegała lepiej. Odpowiedzi organizacji przedstawiono poniżej.

Co Pani/Pana zdaniem dobrze działa we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Skale?

- *bezproblemowy i szybki przepływ informacji*
- *przepływ informacji, osobiste zaangażowanie osób pracujących w urzędzie*
- *jasne zasady organizowania konkursów, dobry przepływ informacji*
- *współpraca z przedszkolem*
- *otwartość i chęć pomocy od UG*

- *Uczciwość*
- *otwartość, gotowość do pomocy, pracy*
- *fachowe doradztwo*
- *bliskość i zainteresowanie przedstawicieli obu stron*

Co Pani/Pana zdaniem jest największą trudnością/barierą we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Skale?

KOMENTARZE ORGANIZACJI

SŁABY DOSTĘP DO INFORMACJI

5 WSKAZAŃ

- *słaby dostęp do informacji*
- *informacje*
- *przepływ informacji*
- *informacje*
- *przepływ informacji*

WKŁAD WŁASNY W PROJEKTACH ORAZ FORMALNOŚCI

4 WSKAZANIA

- *wkład własny w projektach*
- *formalności*
- *zbyt dużo formalności, skomplikowane procedury, za dużo wymaganych dokumentów udowadniających, że nie ma się złych zamiarów*
- *wymagane zaświadczenia pisemne (papierologia)*

PODEJŚCIE PRACOWNIKÓW URZĘDU I ICH KOMPETENCJE

3 WSKAZANIA

- *brak wiedzy potrzebnej żeby doradzać NGO i jak pozyskiwać środki i przygotowywać wnioski*
- *niekompetencja*
- *brak równego traktowania wszystkich organizacji*

Co należałoby poprawić/zmienić, aby współpraca przebiegała lepiej?

- *jeszcze bardziej uprościć zasady współpracy*
- *dedykować przygotowanego merytorycznie pracownika do współpracy z organizacjami NGO*
- *komunikację między stronami*
- *poprawić komunikację*

- *regularny kontakt z organizacjami, spotkania, konsultacje, organizowanie szkoleń*
- *usprawnić przebieg informacji o możliwościach działania organizacji*
- *wziąć przykład z dużych urzędów, które już współpracują z NGO (UMWM, Powiat) i ułatwić procedury*
- *możliwość lepszego kontaktu, dostępność (czas pracy)*
- *pracowników i Urząd*
- *obrano dobry kierunek - informacje, spotkania*

Rekomendacje:

W zakresie tworzenia polityk publicznych:

- Usprawnienie informacji i komunikacji między Urzędem a organizacjami pozarządowymi m. in. poprzez aktualizację bazy teleadresowej NGO, systematyczne wysyłanie informacji drogą mailową (newsletter), stworzenie zakładki dla organizacji na stronie internetowej Gminy, szersze wykorzystanie gazety lokalnej do współpracy z organizacjami, udrożnienie tradycyjnych kanałów informacyjnych
- Organizacja konsultacji społecznych z mieszkańcami i organizacjami w formie i czasie przystępnym dla uczestników, w sprawach ważnych dla przyszłości gminy. Coroczne prowadzenie konsultacji założeń Programu Współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi w sposób budujący zaangażowanie organizacji.

W zakresie realizacji polityk publicznych:

- Rozwijanie dotychczasowych form współpracy i wprowadzanie nowych, w tym:
  - rewizja zasad dot. organizacji otwartych konkursów ofert, w tym dostosowanie do zmian przepisów związanych z wprowadzeniem nowych wzorów ofert
  - wprowadzenie tzw.: „małych grantów” oraz inicjatywy lokalnej
  - uwzględnienie potrzeb i możliwości małych/młodych organizacji pozarządowych w obszarze współpracy finansowej
- Rozwijanie współpracy pozafinansowej między innymi poprzez określenie i spisanie jasnych zasad oraz inwentaryzację zasobów gminnych, które mogą być udostępniane organizacjom pozarządowym, przy uwzględnieniu zasobów oferowanych przez NGO

W zakresie tworzenia infrastruktury współpracy:

- Powołanie koordynatora lub pełnomocnika współpracy z organizacjami pozarządowymi, którego zadaniem będzie planowanie współpracy z organizacjami oraz działania bieżące (m. in. działania informacyjne i edukacyjne, wsparcie w zakresie pozyskiwania funduszy, itp.)
- Wsparcie edukacyjno-doradcze adresowane do organizacji

- Inicjowanie działań integrujących środowisko organizacji pozarządowych w Gminie (spotkania networkingowe, wymiana zasobów) oraz mieszkańców (zwiększenie dostępu do miejsc spotkań w sołectwach, utworzenie miejsca spotkań w Skale, spotkania integracyjne w sołectwach)